

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково –
педагогічної роботи
Пантелеймонов А. В.

_____

“ ____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Транснаціональні корпорації

рівень вищої освіти _____ бакалавр _____

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 051 Економіка _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Економіка та економічна політика _____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ економічний _____

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

“22” червня 2018 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Дмитренко Олександр Володимирович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Протокол від “ 01” червня 2018 року № 10

Завідувач кафедри економічної теорії та економічних методів управління

_____ Гриценко А.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Транснаціональні корпорації” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності (напрямку) 051 Економіка

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою освоєння дисципліни «Транснаціональні корпорації», є розгляд домінуючої ролі транснаціональних корпорацій (ТНК) в глобальній економіці і їх вплив на всю систему міжнародних економічних відносин, а також проведення роботи, що дозволяє студентам виробити навички наукової дискусії та презентації результатів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Студенти повинні мати уявлення про масштаби операцій і головних сферах діяльності ТНК, їх конкурентні переваги, визначати роль ТНК у різних моделях економічного розвитку, знати підходи до оцінки результатів їх діяльності, аналізувати причини використання прямих іноземних інвестицій, знати особливості інноваційних процесів на сучасному етапі розвитку, аналізувати політику уряду в галузі розвитку та освоєння нових технологій, розбиратися в механізмах взаємовідносин ТНК з державою, вміти виділяти причини виникнення та особливості в діяльності ТНК.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
год.	год.

Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
120 год.	год.
Індивідуальні завдання	
30 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

В результаті освоєння дисципліни студент повинен:

Знати:

- роль ТНК в глобальній економіці і їх вплив на всю систему МЕН;
- критерії ефективності ТНК;
- причини затребуваності прямих інвестицій;
- органічні і неорганічні стратегії зростання;
- особливості інноваційних процесів на сучасному етапі розвитку;
- механізми взаємини ТНК з державою.

Вміти:

- аналізувати переваги ТНК;
- порівнювати результати діяльності різних ТНК;
- розрізняти прибутковий, витратний та порівняльний підходи оцінки ТНК;
- аналізувати політику розвитку і освоєння нових технологій.

Мати навички (набути досвіду):

- оцінки ТНК в різних моделях розвитку.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ТНК в міжнародних економічних відносинах

Тема 1. Оцінка ТНК в різних моделях економічного розвитку.

Тема 2. Критерій ефективності функціонування ТНК. Базові поняття і ключові моделі оцінки вартості.

Тема 3. Органічні і неорганічні стратегії зростання. Прямі інвестиції.

Розділ 2. Інвестиційна привабливість ТНК.

Тема 1. Технології та інновації в ТНК.

Розділ 3. Взаємини між ТНК і державою.

Тема 1. Взаємини між ТНК і державою.

Тема 2. Соціальна та економічна відповідальність ТНК.

Тема 3. Національна специфіка ТНК.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ТНК в міжнародних економічних відносинах												
Тема 1. Оцінка ТНК в різних моделях економічного розвитку	40				8	32						
Тема 2. Критерій ефективності функціонування ТНК. Базові поняття і ключові моделі оцінки вартості.	35				7	28						
Тема 3. Органічні і неорганічні стратегії зростання. Прямі інвестиції.	15				3	12						
Разом за розділом 1	90				18	72						
Розділ 2. Інвестиційна привабливість ТНК.												
Тема 1. Технології та інновації в ТНК	15				3	12						
Разом за розділом 2	15				3	12						
Розділ 3. Взаємини між ТНК і державою.												
Тема 1. Взаємини між ТНК і державою.	15				3	12						
Тема 2. Соціальна та економічна відповідальність ТНК	15				3	12						
Тема 3. Національна специфіка ТНК.	15				3	12						
Разом за розділом 3	45				9	36						
Усього годин	150				30	120						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

Не передбачено планом.

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин
1.	Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей	20
2.	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу	20
3.	Підготовка до виступу на семінарських заняттях	20
4.	Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, медіа-презентацій тощо	20
5.	Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	20
6.	Систематизація вивченого матеріалу перед заліком	20
	Разом	120

6. Індивідуальні завдання

Теоретична доповідь. Кожний студент повинен підготувати доповідь на теоретичний семінар за одною з наступних наукових проблем:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи діяльності ТНК	6
2	Порівняння рівнів транснаціоналізації провідних компаній світу	4
3	Переваги та недоліки основних форм освоєння світових ринків компаніями	3
4	Порівняння організаційних структур та стратегій провідних ТНК	3
5	Основні тенденції сучасного етапу транснаціоналізації світової економіки	4
6	Взаємодія ТНК та національних економік	3
7	Порівняння соціальної відповідальності провідних ТНК	4
8	Особливості транснаціоналізації економіки України	3
	Разом	30

7. Методи контролю

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської системи залікових кредитів (ECTS).

Підсумком курсу є залік у 7-му семестрі.

Форми поточного контролю:

- оцінка виконання самостійної роботи та роботи на семінарських (практичних) заняттях;
- проведення поточного модульного контролю;
- оцінка виконаного студентами індивідуального завдання.

Передбачено проведення контрольних робіт за модулями у вигляді тестових завдань.

8. Схема нарахування балів

екзамену або залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Залікова робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2	Розділ 3			Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
T1	T2	T3	T1	T1	T2	T3					
2	2	2	3	2	2	2		45	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

1. Лукашов А.В., Тюрин Ю.В. Глобалізація вартості: ринкова капіталізація і механізми формування вартості нафтогазових компаній . Сектор У&Р (Частина І). Управління корпоративними фінансами. 2007.Т.23. №5.
2. Практика створення і управління вартістю в російських компаніях. Під загальною і науковою редакцією В.Л.Уланова. –М.: Видавництво «Ділова і професіональна література» ,2008.
- 3.Управління вартістю компанії.. Під загальною і науковою редакцією В.Л.Уланова. –М.: Видавництво «Ділова і професіональна література» ,2008.
4. Кеннт Феррис, Барбара Пешеро Пети. Оцінка вартості компанії. Як уникнути помилок при придбанні. Переклад з англ.. – М.: Видавничий дім «Вільямс», 2203.
5. Коупленд Том, Коллер Тім, Муррін Джек. Вартість компаній: оцінка і управління. Переклад з англ.. – М.: ЗАО «Олімп-Бізнес»,2001.
6. Уланов В.Л. Вартість сировинної компанії і оцінка виробничих показників згідно міжнародних стандартів. Міжнародна економіка, 2015, №4.
7. Офіційний сайт Федеральної служби по фінансовим ринкам: <http://www.fcsm.ru/>
8. Adsera X., Vinolas P. (2003)..Activity-Based Costing/Management and Its Implications for Operations Management, Financial Analysts Journal. Vol. 59.No. 2 (Mar/Apr).
9. Cagwin D., Bouwman M.J.(2002), The Association between Activity-Based Costing and Improvement in Financial Performance, Management Accounting Research, Vol. 13, № 1 (March).
10. John D. Martin, J. William Petty (2001), Value Based Management: The Corporate Responceto the Shareholder Revolution? Harvard Business School Press.
11. Business Week.
12. The Economics.
13. Financial Times.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Для успішного засвоєння дисципліни, студент використовує наступні програмні засоби : Microsoft office// Excel, Word, PowerPoint/